

สารบัญ

หน้า

หมวด 1

บททั่วไป

บทที่ 1	ลักษณะและความหมายของกฎหมายแรงงาน	1
บทที่ 2	วิวัฒนาการของกฎหมายแรงงาน	5
	1. วิวัฒนาการของกฎหมายแรงงาน ในต่างประเทศ	5
	2. วิวัฒนาการของกฎหมายแรงงานในประเทศไทย	6
บทที่ 3	ที่มาของกฎหมายไทย	15
	1. ข้อตกลงระหว่างประเทศ	15
	ก. อนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ	15
	ข. ข้อเสนอขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ	17
	ค. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	17
	ง. สนธิสัญญาอื่น ๆ	17
	2. กฎหมายภายในประเทศ	18
	ก. กฎหมายรัฐธรรมนูญ	18
	ข. พระราชบัญญัติ	19
	ค. ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 และประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามประกาศคณะปฏิวัติ	19
	ง. ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	21
บทที่ 4	การบริหารแรงงานในประเทศไทย	23
	1. ประวัติความเป็นมาของกรมแรงงาน	23
	2. การบริหารงานของกรมแรงงาน	25
	3. หน่วยงานในกรมแรงงาน พ. ศ. 2518	28
	4. สำนักงานในกระทรวงมหาดไทย และอำนาจหน้าที่	32
	5. คณะกรรมการตามกฎหมายแรงงาน	33
	ก. คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์	33
	ข. คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน	35
	ค. คณะกรรมการค่าจ้าง	36

	หน้า
หมวด 2 กฎหมายแรงงานสัมพันธ์	
บทที่ 1 กฎหมายว่าด้วยสหภาพแรงงานและสมาคมนายจ้าง	37
1 บททั่วไป	37
ก. ลักษณะของสหภาพแรงงาน สมาคมนายจ้าง และ สหพันธ์แรงงานในต่างประเทศ	37
ข. ประเภทของสหภาพแรงงาน	39
ค. ความสำคัญและประโยชน์ของสหภาพแรงงาน	41
ง. ลักษณะพิเศษของสหภาพแรงงานและสมาคมนายจ้าง ตามกฎหมายไทย	44
2 บทบัญญัติตามกฎหมายปัจจุบัน	46
1. การจัดตั้งสมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงาน	46
ก. วิธีการในการจัดตั้ง	46
ข. การตรวจสอบข้อบังคับ	46
ค. การจดทะเบียน	47
ง. การส่งวนสิทธิ การใช้คำเรียกร้องคุ้มครองฝ่ายนายจ้าง และลูกจ้าง	48
2. การดำเนินการกิจการของสมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงาน	48
ก. ข้อบังคับในการดำเนินการสหภาพ	48
ข. สมาชิกภาพ	48
ค. องค์การบริหารของสมาคมนายจ้าง - สหภาพแรงงาน	51
(1) คณะกรรมการ	51
(2) ที่ประชุมใหญ่	54
(3) การเข้าเป็นสมาชิกองค์กรอื่น	55
(4) การควบสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน	55
(5) การป้องกันการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อองค์กร นายจ้าง-ลูกจ้าง	56
(6) การเลิกสมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงาน	57

	หน้า
บทที่ 2 กฎหมายว่าด้วยสัญญาร่วมเจรจาต่อรองหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	60
1 บททั่วไป	60
2 บทบัญญัติตามกฎหมายปัจจุบัน	64
ก. ผู้มีอำนาจทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	64
ข. วิธีการในการดำเนินการเจรจาทกลง	65
ค. มาตรการในการบังคับให้ดำเนินการเจรจาทกลง	65
ง. แบบและเนื้อหาของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	66
จ. ผลของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	67
ฉ. ห้ามเปลี่ยนแปลงข้อตกลงโดยผลการ	68
บทที่ 3 กฎหมายว่าด้วยการนัดหยุดงานและการปิดงาน	69
1 บททั่วไป	69
2 หลักเกณฑ์ของการปิดงาน และการนัดหยุดงานที่ขอมริบกัน ในต่างประเทศ	70
ก. ผู้มีอำนาจปิดงาน/หยุดงาน	70
ข. การรักษาหน้าที่ตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรือหน้าที่รักษาสันติ	71
ค. วิธีการปิดงานหรือนักหยุดงานที่ขอมริบโดยกฎหมาย	71
ง. วัตถุประสงค์ของการปิดงานหรือนักหยุดงาน	71
จ. ความเป็นธรรมทางสังคม	77
๓ บทบัญญัติตามกฎหมายที่ใจถึง	73
ก. การห้ามปิดงานหรือนักหยุดงานในกิจการที่มีความจำเป็น ต่อสาธารณชน	73
ข. การปิดงานและการนัดหยุดงานในกิจการอื่นโดยทั่ว ๆ ไป	74

บทที่ 4	กฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างและนายจ้าง	
	ในสถานประกอบกิจการ	79
	1. บททั่วไป	
	2. ระบบต่าง ๆ ของคณะกรรมการลูกจ้าง	79
	3. ผลดีของการมีบทบัญญัติ เรื่องคณะกรรมการลูกจ้าง	84
	4. บทบัญญัติ เรื่องคณะกรรมการลูกจ้างในพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์	85
หมวด 3		
	กฎหมายว่าด้วยสัญญาจ้างแรงงาน	89
บทที่ 1	บททั่วไป	89
	1. ความหมายของสัญญาจ้างแรงงาน	89
	2. ลักษณะของกฎหมายว่าด้วยสัญญาจ้างแรงงานไทย	90
บทที่ 2	การทำสัญญาการจ้างแรงงาน	92
	1. ปัญหาเรื่องความสามารถในการทำสัญญา	92
	2. เงื่อนไขเกี่ยวกับการทำสัญญา	92
	3. แบบของสัญญาการจ้างแรงงาน	93
	4. ขอบเขตของการทำสัญญาการจ้างแรงงาน	94
บทที่ 3	ความเป็นโมฆะ และการเพิกถอนสัญญาการจ้างแรงงาน	96
	1. ความเป็นโมฆะของสัญญาการจ้างแรงงาน	96
	ก. กรณีที่สัญญาจ้างแรงงานเป็นโมฆะ	96
	ข. ผลของสัญญาที่เป็นโมฆะ	96
	2. การเพิกถอนสัญญาการจ้างแรงงาน	96
	ก. กรณีที่อาจเพิกถอนสัญญาการจ้างแรงงานได้	96
	ข. ผลของการเพิกถอนสัญญาการจ้างแรงงาน	97

	หน้า
บทที่ 4 การสิ้นสุดความสัมพันธ์ตามสัญญาการจ้างแรงงาน	98
1. ความตามของคู่สัญญา	98
2. เมื่อสัญญาการจ้างแรงงานมีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลา	98
3. เมื่อตกลงกันเลิกสัญญาการจ้างแรงงาน	98
4. เมื่อสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลงตามระยะเวลาที่จ้าง	98
5. เมื่อบอกเลิกสัญญาการจ้างแรงงานที่ไม่มีกำหนดเวลา	98
6. เมื่อบอกเลิกสัญญาการจ้างแรงงานที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาโดยมีเหตุพิเศษ	99
7. เมื่อนายจ้างไล่ออกจากงาน	99
หมวด 4	
กฎหมายคุ้มครองแรงงาน	
บทที่ 1 การใช้บังคับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน	101
1. ลูกจ้าง	101
2. นายจ้าง	101
3. กิจการที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานไม่ใช้บังคับ	102
บทที่ 2 หน้าที่ของลูกจ้าง	103
1. ลูกจ้างต้องทำงานด้วยตนเอง	103
2. ประเภทของงานที่ลูกจ้างต้องทำ	103
3. สถานที่ทำงาน	103
4. กำหนดเวลาการทำงาน	104
5. การฝ่าฝืนหน้าที่ในการทำงาน	105
บทที่ 3 หน้าที่ของนายจ้าง	107
1. หน้าที่จ่ายค่าจ้าง	107
ก. ประเภทของค่าจ้าง	107
(1) เงินหรือค่าทดแทน	107
(2) ค่าจ้างส่วนรับค่าทำงานตามปกติ	
ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุด	107

	หน้า
ข. ค่าจ้างเท่านั้นสำหรับชายหญิง	109
ค. อายุความการเรียกร้องเกี่ยวกับค่าจ้าง	109
ง. การจ่ายค่าจ้าง	109
2. หน้าที่จ่ายค่าจ้างกรณีลูกจ้างไม่ได้ทำงาน	111
3. หน้าที่จัดสวัสดิการแก่ลูกจ้าง	113
ก. การจัดสถานที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย	113
ข. การจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายและการตรวจร่างกายลูกจ้าง	113
ค. หน้าที่ของนายจ้างในการจ่ายเงินทดแทนการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน	113
(1) กรณีที่จะได้เงินทดแทน	114
(2) การจ่ายเงินทดแทน	115
(3) วิธีการในการเรียกเงินทดแทน	117
4. หน้าที่จ่ายเงินชดเชยกรณีเลิกจ้างลูกจ้าง	119
(1) จำนวนเงินชดเชย	119
(2) กรณีนายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย	120
(3) อายุความ	120
5. หน้าที่ออกใบสำคัญแสดงการทำงาน	121
6. หน้าที่จ่ายค่าเดินทางกลับภูมิลำเนา	121
บทที่ 4 การคุ้มครองการใช้แรงงานหญิง	122
บทที่ 5 การคุ้มครองการใช้แรงงานเด็ก	124